

SESSION 1988

AGRÉGATION
CONCOURS EXTERNE

Section : LETTRES CLASSIQUES

VERSION LATINE

Afranius, lieutenant de Pompée, demande grâce pour ses soldats épuisés et malades.

Iam domiti cessere duces, pacisque petendae
auctor damnatis supplex Afranius armis
semianimes in castra trahens hostilia turmas
uictoris stetit ante pedes. Seruata precanti
maiestas, non fracta malis, interque priorem
fortunam casusque nouos gerit omnia uicti,
sed ducis, et ueniam securo pectore poscit :
"Si me degeneri strauissent fata sub hoste,
non derat fortis rapiendo dextera leto.
At nunc causa mihi est orandae sola salutis,
dignum donanda, Caesar, te credere uita.
Non partis studiis agimur, nec sumpsimus arma
consiliis inimica tuis. Nos denique bellum
inuenit ciuile duces, causaeque priori,
dum potuit, seruata fides. Nil fata moramur :
tradimus Hesperias gentes, aperimus eoas
securumque orbis patimur post terga relictis.
Nec cruor effusus campis tibi bella peregit
nec ferrum lassaeque manus. Hoc hostibus unum,
quod uincas, ignosce tuis. Nec magna petuntur :
otia des fessis, uitam patiaris inermes
degere quam tribuis. Campis prostrata iacere
agmina nostra putes ; nec enim felicibus armis
misceri damnata decet partemque triumphis
captos ferre tui ; turba haec sua fata peregit.
Hoc petimus, uictos ne tecum uincere cogas."
Dixerat ; at Caesar facilis uultuque serenus

flectitur atque usus belli poenamque remittit.
Vt primum iustae placuerunt foedera pacis,
incustoditos decurrit miles ad amnes,
incumbit ripis permissaque flumina turbat.

LUCAIN, *Pharsale*, IV, 337-367